

Staats- Letterkundig

en Wetenschappelijk

Nieuw

Blad.

Woensdag

den 10 November.

LANDEN.

den 7den November.

Heden had alhier in het Luthersch Hervormd Kerkgebouw eene regt-stichtende Godsdienstplegtigheid plaats, door het houden eener Vaderlandsche opwekkings-leerrede, waarin de Wel Eerw. en Zoet Gel. Heer, Ds. R. DE KLOVER, Luth. Hervormd-Predikant te dezzer stede, naar aanleiding van het 9de tot het 14de vers der 85sten Psalms, aantoonde, dat uit het onheil dezzer dagen, ons waar geluk moet geboren worden. De scheiding van Noord en Zuid, bij Koninklijk besluit bepaald, werd in al hare zegeningen ontwikkeld als de rijke, onuitputtelijke bron van ons vernieuwd volks-geluk, dat, door de vereeniging met een volk, zoo verschillend in taal, zeden en gewoonten, niet anders dan op den duur geweldig scherprenk lieden moest. Het herleven der oude deugden van rondheid, standvastigheid ten goede, vertrouwen op den God van OUY-NEDERLAND, die onze Vaders zoo groot maakte en ook ons, in dezen heiligen strijd voor Vaderland en Vorst niet verlaten zal, maar doen zegevielen over bandeloosheid en misvormden Godsdienst-invloed; het weder ontwakend heldenkarakter, dat zoo vele edele vaderlanders ter toon spreiden, bij het zich vrijwillig scharen onder de vanen des edelsten Konings — met één woord, de gansche omvang der regtvaardige zaak van de Natie werd, in de hartelijkste en roerendste bewoordingen, den hoorderen op 't harte gebonden, en eindelijk aller ziel welsprekend getroffen en gestemd tot meewanigheid met het lot van de arme weduwen en weezen der helden, voor 's Lands regt op het bed van eer, geneuveld. — De Heeren leeraren bij de Koninklijke Militaire Akademie War en Marine, ofschoon niet tot het Kerkgenootschap behoorende, hadden zich evenwel zalvend en bereidvaardig getoond, om de penningen voor het fonds der weeuwen en weezen van geneuvelden en andere ongelukkigen bij de vergaderde schaar in te zamelen, waaruit eene aanzienlijke som, die door voornoemde heeren ter geschikste plaats is weggelegd. Zoo vervalt, waar het God en de menschheid geldt, bij den weldenkenden, alle verschil van geloofsbegrip!

De Opperbevelhebber der stad en vesting, de Kolonel-Plaats-Kommandant, de Oversten der verschillende schutterijen, hier in garnizoen, met hunne onderhebbende officieren, alsmede een groot aantal officieren der afdeeling infanterie enz., benevens eene menigte aanzienlijke bewoners en bewoneressen der stad zetten het Vaderlandsch - Godsdienstig feest met hunne tegenwoordigheid luister bij, terwijl het welluidend muziek, behoorende bij de afdeeling nationale infanterie, het statig gezang der gemeente gepast afwisselde. — Moge het voorbeeld van den achtenswaardigen Predikant ds. Klover, ook elders de leeraren van verschillende Kerkgenootschappen ten zelfden einde doen werkzaam zijn voor het Schoone, Ware en Goede! — Wij hopen, dat de Eerwaarde Rede naar zijne leerrede niet aan de pers zal onthouden.

Van den 9den November.

Z. K. R. Prins Frederik wordt tegen heden middag in deze vesting verwacht; om, zoo wij vernemen, belooningen voor bekoonden moed en dapperheid, en aanmoedigingen onder onze strijderen uit te deelen.

— Het heeft Z. M. goedgunstig behaagd ter beschikking te stellen van den Luitenant-Generaal baron Chassé, een twee en dertigtal ere-kruisen der militaire Willem's-orde, als een bewijs van Hoogstdezelfs tevredenheid voor de aan het vaderland bewezene diensten bij de voorvallen te Antwerpen, en ter beloning voor den onverschrokken moed en dapperheid door onze braven aan den dag gelegd; Zijne Exc. heeft reeds rege van dezelve aan de officieren medegedeeld, die zich bij die gebeurtenissen het meest onderscheiden hebben, en welker namen bekend zijn, als:

Den generaal Major Foyette.

Den kolonel Intendant van den Berg.

De luitenants kolonels Kelder, Volkhemer en Rupertus.

De majors Svelig en van der Wijck,

De kapitein Brumstedt,

En de kapitein adjudant van den generaal Chassé, Homboch.

— Naar men verneemt is de generaal zelf door Z. M. voor zijne gewichtige diensten aan het vaderland bewezen, met het grootkruis der Militaire Willem'sorde vereerd geworden.

— De generaal Chassé heeft aan het provisioneel gouvernement van Brussel doen weten, dat hij, in plaats van den driedaagschen stilstand van wapenen voor Antwerpen alleen, eene wapenstilstand door geheel Belgie voor drie maanden lang vorderde. Indien zich dit verwezenlijkt, zullen wij het aan den even braven als onverschrokken Chassé te danken hebben, dat ons vaderland, van den oorlog, met de jammeren van dien, gedurende het wintersaizoen bevrijd blijft.

Wij vinden in een der fransche papieren eene verklaring van de Potter, gedagteekend van den 5sten October en door hem in l'Union Belge geplaatst, waarvan wij hier de voornaamste zinspanden laten volgen:

» De Nassaus, die ik vroeger, als burger, met alle magt heb tegenstaan, zal ik nogmaals met al mijn vermogen weren. Ik zal zelfs iedereen vreemde vorst, iedere vreemdeling waren, die naar aan het hoofd der regering zou willen plaatsen.

» Ik ben thwendig overtuigd, dat de Belgen Belgen kunnen blijven, en dat zij van niemand iets behoeven. En, indien zij zulks kunnen, zijn zij er toe verplicht.

» Eene republiek, om het een of ander wille benaming, bij voorbeeld onder die van l'Union Belgique (Het Belgisch verbond) is, in mijne oogen, de vorm van bestuur, die voor hetzelve geschikt is. Eenvoudig, vlijtig en spaarzaam, missen zij gaarne de pracht der hoven, en hunne eigendommen, tot in het oneindige onder elkander verdeeld, hebben sedert lang het democratisch grondbeginsel bij hen nationaal gemaakt.

» Ik heb gezegd, dat de door het volk daargestelde omwenteling, ook geheel in al ten voordele van het volk moet strekken en dat, dat plaats zal hebben en ook andere niet geschieden, dan wanneer men, na de benoeming van zijne regering aan hetzelve te hebben overgelaten, eener wezenlijk volks bevoordeelenden omslag der belastingen zal hebben daargesteld, en de wezenlijke vermindering van dezelve een onmiddelijk gevolg van die der publieke uitgaven zal geworden zijn.

» Nu is, onder eene koninklijke regering, geene bezuiniging mogelijk; derhalve geene koninklijke regering, dat is geene erfelijkheid.

» Het hoofd van den staat zal, indien men zulks volstrekt wil voor zijn leven lang benoemd worden. Ik zeg, zoo men het volstrekt wil en het onmogelijk is, om, van de thans regeerende vooroordeelen, te verwerven, dat er een regent voor eenen tijd, te weten voor drie tot vijf jaren, gekozen wordt.

» Of vormt u tot eene republiek, of wel, indien u uit vrees voor de koningen, een schijnbeeld van een koninkrijk en erfelijk opperhoofd wilt kiezen, onderwerpt u dan liever, uit dezelfde vrees, aan de hollandsche overheersching.

» Belgen! onze naburen hebben de oogen op ons gevestigd, Frankrijk en Engeland groeten reeds de republiek, die zich onder hunne bescherming zal verheffen.

» Eendragt, standvastigheid, nationaliteit, zij onze zinspreuk; vrijheid, spaarzaamheid, gelijkheid ons doel; regtvaardigheid, kracht en publieke orde de middelen, om hetzelve te bereiken.

Zoo als wij in ons vorig nummer gemeld hebben (zie het artikel Utrecht,) trokken gisteren op den middag hier binnen het Dussillon schutters, sterk 600 man, te zamengetrokken uit burgers van Kampen, Zwolle, Steenwijk en Buschade; deze schappen, wier goeds heil en, waarlijk buiten gemeene land algemeen opgemerkt werden, zijn, ofschoon nog van geen wapens of kapotten voorzien, sommigen zelfs nog met een staaf deschietsingezien, uitgetrokken, om het Vaderland, waar het zelfs hulp behoefde, te verdedigen. Heden morgen zijn dezelve van hier naar Rozenaal marcheerd, om van daar naar Breda op Zoom te trekken, waar zij vooreerst garnizoen zullen houden.

Nog is gisteren avond eene tweede afdeling Rotterdamse schutters van ontfrent 500 man hier binnen gekomen. Zij waren gisteren morgen met de stoomboot van Rotterdam gekomen, en hadden den weg van den Moerdijk tot hier in eens afgelegd.

GROOT BRITANNIEN.

Londen, den 7den November.

De prins van Oranje heeft, kort na zijne aankomst binnen deze stad, zijne opwachting bij den koning gemaakt en is in een bijzonder gehoor ontvangen. Z. M. heeft Z. K. H. allerminzaamst bejegend. Daarna heeft de prins eene zamenkomst met den hertog van Wellington en den graaf van Bathurst gehad.

Men wil, dat de advocaat van de Weyer zich binnen deze stad zou bevinden, met volmagt van het provisioneel bestuur, om met de ambassadeurs der mogendheden te onderhandelen. Volgens de geruchten, wegens de eerste grondslagen, bij de conferentie der gezanten van de groote mogendheden gelegd, zou men het eens geworden zijn, om de onafhankelijkheid van België te erkennen, hielst onder eenen soeverein met het Huis van Nassau; het gouvernement van België zou in geen geval republikeinsch wezen en België zou niet met Frankrijk vereenigd worden; maar er zouden wel degelijk bepalingen ontfrent het in stand houden der grenzen aan den kant van Frankrijk moeten gemaakt worden. — Hoe het zij, het ministerieel avondblad blijft verzekeren, dat de vrede behouden zal blijven, en brengt twee redenen voor dit gevoelen bij: eerstelijk, om dat de laatste beginselen van het Heilig Verbond, zoo die nog bestaan, bij Engeland nooit bijval hebben gevonden en dus die mogelijkheid niet tot eenen oorlog op het vasten land zonden kunnen meken, en anderzels, om dat er, niet alleen in Frankrijk, maar ook in België (het avondblad zegt dit niet, dan volgens stellige berichten) gezegenheid bestaat, om mede te werken tot elk mogendheids voorstel tot schikking der punten, welke tot eenen oorlog aanleiding zonden kunnen geven.

Naardt is door leuendig aanzien bij ons kabinet en bij de andere hoven van Europa, dat zij hunne goeds diensten moge aanwenden, om het leven zijner vorstelijke ministers te redden. Bij haastige tijden aanzien, de meest voldoende verzekeringen behouden. De hertog van Wellington, bijzonder behoort zeer veel belangstelling in het dit dier begelukkig.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Londen, den 6den November.

Met innig vaderlands gevoel beschouwde ik heden de vlag, die van het kasteel en de schepen van de Konings vloot wapperde en daar bij mij nu de zekerheid bestond, dat Holland nog niet uit de wereld der onafhankelijke naties was uitgeschraapt. Nog snijcht mij het gemoeten van het geschied in de oeren, nog hoor ik den angstkreet der muistelingen, bij gelegenheid van het bombardement, en herdenk dat op die dagen onze voorvaders, toen diezelfde vlag overwinnend over de zeeën der oude en nieuwe wereld werd rondgevoerd. Een grijs en aan lichaam, maar niet aan ziel verzwakt man, is geroepen, dezelve, in de hem gestroten, ontschepbaar te bewaren; maar toen in gemoeten de zee der hollandsche natie toevertrouwd, en in mijne hart rees eene vrolijke gewaarwording op, dat ten minste hier de Konings keuze met een goede uitkomst zoude bekroond werden. De indruk, welke het sijn doek schrikverwekkend gemoeten der muistelingen, in een dreegde blikken, en het bespoken en waarneming, op mijn gemoeten gemaakt hadden, verdween geheel in de oogenblik van beschouwing en aandenken. Vrees niet Holland te vergeten, en niet te vergeten op de voorafhegheid; bouwt op den dreeg hertog, derden, dat Biddend die blikken naar het opperhoofd, van die zal zegen en uw nakroost nederdalen; de dagen over de oeren en de Ruiters en die die, jaren van voorspoed, zullen terug komen. Neen, Hollands vlag zal niet getrokken worden; de moed en vermaant.

De blikken, der Hollandsche krijgsknechten en schepelingen, welke dezelve bewaken waarborgt mij hiervoer. Geheel met dit gevoel bezield, zal ook elk waar Vaderlander het land zijner geboorte, van de Koning, aan wien wij onze dierbaarste belangen hebben overgegeven, ter hals snellen. Monden vallen hunne lippen, om hunne eentgenooten, liederen hunne vaders aangevoel te spelen, hun bloed voor onze regtvaardige zaak te storten. Het nationaal eergevoel, dat thans zeker in de hand van de eigene zeden en gewoonten terug keren en zoodanige zeden onze kinderen nog eenmaal het misersrot dank maken, dat de gewoonten van de schiedscaur tussen Holland en België, te door de lijken onzer vermoorde landgenooten ongetrokken. Geene vereeniging kan meer plaats hebben, die ons ons moest verbinden is verbroken, en nimmer kan de hollandsche hand, dien van verraders drukken. Weg denkbeelden van verbodering! immer zal het bloed der vermoorde slagtoffers rooken; daar waar men eene vereeniging mogelijke kan denken! Doch onze rekening is niet gesloten, voor verraad heeft men moeten wijken, weldra hoopen wij getrouwen aan te snellen, om het loon der ondankbaarheid en snootheid uit te betalen.

Den 7 November.

Naar ik verneem, hebben de rebellen voorgenomen, het Noord-Brabands grondgebied niet te overschriden voor en al eer men den uitslag van het Londonsche en Brusselsche congres vernomen heeft. Intusschen vermeerdert het aantal vrijwilligers, in Brussel dagelijks, welke met den meesten spoed op Limburg gedirigeerd worden, om Maastricht te onderwerpen. Door deze expeditien, wordt Brussel eenigzins ontlast, echter doet zich aldaar, even als hier, reeds drukkende armoede gevoelen. Terwijl de administratie van het voorloopig gouvernement zich meer en meer verwarren. Overal rijzen gegronde klagten tegen hetzelfde op, en zoo niet binnen weinige dagen, eene goede keuze van een opperhoofd, in deze crisis hun te hulp komt, dan herleeft men de dagen van het frausche schrikbewind en het hoofd van de Potter valt het eerst.

Daar het niet onbelangrijk is te weten uit welk ooppunt het bombardement van Antwerpen ook door vreemden beoehoud wordt, deelen wij hier het volgende mede, uit de Times overgenomen.

Na een overzicht der voorafgegaane gebeurtenissen zegt dat blad: Het is, uit de verklaringen der Belgen zelve blijkbaar, dat hunne volontairen de aanranders waren, na het toestemmen in eenen wapenstilstand; dat zij hun, aan de bezetting gegeven, woord verbraken en derhalve verantwoordelijk waren voor alle de gevolgen hunner erkende trouwloosheid. M. Dupont, agent van het provisioneel gouvernement, en geen mensch om de ondeugden der Hollandsche soldaten te bewimpelen, noch om van de misslagen der Belgische vrijwilligers hoog op te geven, zegt zelf: dat de Hollandsche troepen provisioneel de citadel bezetten en het arsenaal bewaren; maar dat omstreeks 2 uren in den namiddag, sommige vrijwilligers den laatstgemelden post aanvielen, en dat de Hollanders in de citadel terugtrokken en het kanonvuur begon.

De rampen, die daarop volgden, moesten elks menschelijk gevoel bedroeven, en worden waarschijnlijk door den Koning der Nederlanden zoo veel als door enig mensch in Europa betreurd. Eene der bloeiendste steden van het vaste land heeft, in eenen tijd van algemeenen vrede, meer van de troepen van haar eigen opperhoofd dan eertijds van vijandelijke legers te lijden gehad. Maar wie was nu de oorzaak van dat onheil? Niet de Koning, die, ter zake van deze kanonade, een barbaar genoemd wordt. Niet de generaal, wiens pligt het was den hem aanvertrouwen post te behouden, en die tevens zijner soldaten tegen elk gevaar te beschermen. Neen, de schuldigen zijn de ongeschuldigeerde horde vrijwilligers, ondersteund door een woedend grauw, verachtend alle banden en gezind om alle verbindtenissen te verbreken.

Tot dus verre het bedoelde artikel uit een blad, hetwelk in de laatste tijden menig juist en belangrijk woord over onze tegenwoordige omstandigheden heeft ingesproken. Naamr, dat het, in zijne Belgische correspondentie niet al te tijd stukken opneemt, die met den hier gezegden geest geheel strijdig zijn. Zoo komt, onder anderen, in het zelve hier aangehaalde nummer voor eenen, uit Brussel geschreven brief, waarin de gedescheitke verwoesting van Antwerpen aan den tijd der Amsterdamsche handelingen wordt toegeschreven. Wij deelen deze bijzonderheid slechts mede, dat de bedenken de eer van de eerste stad om te ziele znlke aantijgingen te beantwoorden of te wederleggen.